

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: J. Z., narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Ondřejem Kubátem
sídlem Korunní 969/33, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: Ministerstvo dopravy ČR
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2022, č. j. MD-38002/2022-160/3

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy (dále jen „žalovaný“) ze dne 12. 12. 2022, č. j. MD-38002/2022-160/3 (dále jen „napadené

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

rozhodnutí”), kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobce proti usnesení Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravněsprávních činností ze dne 3. 8. 2022 č. j. MHMP 1410419/2022/Pec (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím Magistrát hlavního města Prahy, odbor dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“) v souladu s ust. § 67 odst. 1 správního řádu, uznal žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že dne 20. 2. 2022 kolem 08:25 hodin řídil autobus MHD linky 211, tovární značky SOR NB 12, v obřatišti autobusů „Sídliště Rohožník“ přiléhajícímu k ulici Novosibřinské v Praze 9. Poblíž sloupu veřejného osvětlení č. 914029 při couvání u levého okraje obřatiště ohrozil P. Š., který se nacházel na místě spolujezdce ve stojícím firemním autobuse Setra S 431 DT. Při střetu vznikla pouze hmotná škoda na autobuse Setra S 431 DT. Tímto jednáním žalobce porušil povinnosti uložené mu v ust. § 24 odst. 2 zákona o silničním provozu, a naplnil tak z nedbalosti skutkovou podstatu přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) tohoto zákona, za což mu podle ust. § 125c odst. 5 písm. g) téhož zákona byla uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 6 000 Kč.

II. Žalobní body

3. Žalobce namítal, že závěr o vině žalobce nemá žádnou oporu v provedeném dokazování, ve kterém bylo zjištěno, že žalobce zaparkoval asi 1 metr před reklamní autobus Setra, vypnul motor a poté již už s autobusem necouval a nepojížděl vpřed. Jediným nezaujatým a přímým svědkem bylo navíc osvědčeno, že žádný náraz neviděl a ani neslyšel (svědek S.). V rubrice Technické údaje vozidla SOR a popisu poškození vozidla je uvedeno: „bez zjevného poškození“. Nevěrohodným je tvrzení svědka Š., řidiče autobusu Setra, který k autobusu žalobce přišel po více než sedmi minutách. Takový postup je nepravděpodobný, neboť po nárazu řeší účastníci nehodu obratem.
4. Žalobce doplnil spisový materiál o fotografie z mobilního telefonu, které pořídil bezprostředně po údajném střetu U focení byl svědek S. a je na nich vidět, že na autobusu žalobce žádné čmouhy v tomto okamžiku nebyly.
5. S ohledem na nejednoznačnost a rozpornost podkladů žalobce navrhl provedení dalšího dokazování, zejména vyšetřovacího pokusu na místě spáchání údajného přestupku, neboť výpovědi účastníků řízení a svědků byly vzájemně rozporné, přičemž k posouzení jejich (ne)pravdivosti bylo třeba přítomnosti správního orgánu na místě samém. Správní orgán I. stupně odůvodnil neprovedení důkazu nadbytečností a neprovedl je s odkazem na zásadu rychlosti a hospodárnosti řízení.
6. Správní orgán má volnost při zjišťování skutkového stavu věci a je tudíž oprávněn rozhodnout, které důkazy a v jakém rozsahu provede a které skutečnosti postačí osvědčit jinými podklady. Tímto však nesmí omezit právo obviněného z přestupku provést další důkazy, které rozpory odstraní. Nelze bez dalšího vyloučit skutkovou variantu, že poškozený na obřatiště přijel již s poškozeným sklem - neboť žádný ze svědků stav reklamního autobusu Setra před inkriminovaným okamžikem neviděl. Bylo nutné, aby správní orgán podrobně vyložil, jak se vozidla pohybovala v jednotlivých okamžicích

celého skutkového děje, zejména poslední dvě sekundy před střetem vozidel (v podkladu podobném srovnávacímu grafu).

7. Námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu žalobce vznášel již ve správním řízení. Stěžejní otázkou tedy je, zda tvrzení žalobce učiněné během správního řízení založilo důvodné pochybnosti o skutkovém stavu. Je-li zjištěný skutkový stav nejasný či mezerovitý, musí se správní orgán postarat o odstranění těchto nejasností a mezer (např. tím, že si vyžádá listiny, vyslechne další svědky, aniž mu to účastníci navrhnou, provede místní ohledání). Odmítnutí dalšího dokazování vyústilo v porušení práva na spravedlivý proces, respektive práva na obhajobu. Zůstanou-li po shromáždění všech podkladů pro rozhodnutí a vyčerpání všech možných důkazů důvodné pochybnosti o skutkové otázce významné pro rozhodnutí o vině obviněného, není možné obviněného uznat vinným. V řízení o přestupku se proto nelze spokojit s tím, že skutečnost, že obviněný z přestupku se jej dopustil, se jeví pravděpodobnou, či dokonce nejpravděpodobnější verzí rozhodného skutkového děje. Existuje-li ne zcela nepravděpodobná možnost, že se skutkový děj odehrál jinak než tak, že naplňuje všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nepřipadá shledání viny v úvahu. Ze zásady presumpce nevinu totiž vyplývá pravidlo in dubio pro reo, dle kterého pochybnosti o skutkových okolnostech je nutno vykládat ve prospěch obviněného.
8. Vzhledem k tomu, že události nebyli přítomni žádní jiní svědci než svědek S., který střet vozidel vyloučil, na vozidle nejsou o střetu žádné stopy a ani se nepodařilo obstarat žádný kamerový záznam události, je očividné, že se správní orgány ocitly v důkazní nouzi. Současně nebyly zjištěny ani žádné okolnosti, které by výrazně otřáslы věrohodností verze samotného žalobce. V jeho výpovědi (a výpovědi svědka S.) nelze spatřovat žádné podstatné vnitřní rozpory ani rozpory s principy logiky. Žalobce by navíc neměl žádný zásadní důvod najetí do autobusu nepřiznat, neboť je proti obdobným škodám pojištěný.
9. Žalovaný se nedostatečně vypořádal s námitkou žalobce, že na pravé straně pozemní komunikace ve směru na točnu autobusů se nachází svislé dopravní značení B1 (Zákaz vjezdu všech vozidel v obou směrech) s dodatkovou tabulkou mimo dopravní obsluhu. To znamená, že reklamní autobus Setra nesměl do tohoto prostoru vjet. Žalovaný se s touto námitkou ztotožnil pouze do té míry, že konstatoval přestupek řidiče reklamního autobusu se závěrem, že tato skutečně nevyvíňuje odvolatele z přestupku, neboť ten svoji jízdu musí přizpůsobit okolnostem v silničním provozu.
10. Při zkoumání odpovědnosti za přestupek je správní orgán také povinen zjišťovat naplnění formální i materiální stránky přestupku, neboť se musí jednat o jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti. Obecně lze vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Nicméně z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, a ze dne 26. 10. 2005, č. j. 6 As 65/2004-59). Z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že materiální aspekt přestupku

je jedním ze základních atributů definice přestupku a musí se vždy prokazovat a nikdy presumovat. Zde však platí, že v případě nulového provozu (na neveřejné komunikaci, které slouží jako točna busů MHD), nebude protiprávní jednání nadáno požadovanou škodlivostí.

11. Žalovaný také vůbec nehodnotil otázku příčinné souvislosti, tj. mezi příčinou i následkem, který by měl zjevnou povahu v přestupkovém jednání poškozeného, případně pak možnými liberačními důvody (tj. existencí přestupkového jednání poškozeného, bez nějž by ani k možnému přestupku žalobce dojít nemohlo).
12. S ohledem na uvedené skutečnosti tedy měl žalovaný uzavřít, že spáchání přestupku nebylo žalobci bez důvodných pochybností prokázáno, a tedy řízení o přestupku zastavit.

III. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že v řízení byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou žádné důvodné pochybnosti. V řízení správní orgán I. stupně provedl celou paletu důkazů a po následném zhodnocení rozhodl o vině za přestupek. Žalobce namítá, že zaparkoval 1 m před autobus Setra, vypnul motor a již s autobusem necouval. Tvrzení žalobce, že vozidlo zaparkoval v odstupu od poškozeného vozidla a již s ním necouval, zůstává pouze v rovině ničím nepodloženého tvrzení osoby, jež je za daný přestupek pravomocně uznána vinnou.
14. Žalobce považoval tvrzení řidiče poškozeného autobusu za nevěrohodné, neboť tento přišel řešit nehodu až po 7 minutách. K tomuto žalovaný konstatoval, že o časovém odstupu 7 minut mluví opět pouze žalobce.
15. Pokud žalobce namítal, že na jeho vozidle nebylo patrné žádné poškození, z fotodokumentace pořízené na místě je zřejmé, že na autobuse řízeném žalobcem jsou patrné drobné stopy poškození (tj. šmouhy nebo otěry) přesně v místě, kterým došlo k nárazu do stojícího vozidla. Tyto stopy byly zaznamenány se zaměřením výšky. Tato výška se shoduje se stěrači druhého vozidla, do kterých autobus narazil. Stěrače dále tlakem poškodily čelní sklo. Ostatně i s tímto se vypořádával znalec ve svém posudku.
16. Žalobce navrhoval doplňující výslech svědka S. a vyžádání doplnění znaleckého posudku. Svědek S. nejprve podal vysvětlení ve věci ihned po dopravní nehodě, následně byl vyslechnut jako svědek ve správním řízení. Jeho výpovědi jsou konzistentní a nikterak se neliší. Není zde žádný přínos jeho opětovného vyslýchání. S tímto je spojena i další námitka v podobě doplnění důkazu čestným prohlášením svědka S. Ani z tohoto čestného prohlášení není patrný žádný rozpor v jeho výpovědích. Jediné, co v tomto čestném prohlášení oproti předchozím výpovědím absentuje, je sdělení, že svědek S. ze své pozice v autobuse nemohl vidět střet vozidel, jelikož z této pozice na dané místo vidět není. Není tedy ani důvod k doplňování znaleckého posudku, jelikož byl vypracován na základě spisové dokumentace a v ní má také plnou oporu pro své závěry.
17. Pokud bylo namítáno, že nebylo vyloženo, jak se obě vozidla před střetem pohybovala, např. dvě sekundy před střetem, žalovanému není jasné, co mají ony dvě sekundy před střetem objasnit. Nicméně provedený znalecký posudek pečlivě rozebral celou dopravní nehodu s jasným závěrem, který dále koresponduje s ostatními důkazy.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

18. Pokud jde o námitku, že nebyl naplněn materiální znak skutkové podstaty přestupku, dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, lze obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, z čehož ale nelze odvodit, že by k naplnění materiálního znaku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněný jednáním fyzické osoby. Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména, avšak nikoliv výlučně, význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele, míra jeho zavinění a jeho pohnutka. Přestupkem nebo trestným činem může být vždy pouze takové zaviněné jednání fyzických osob, které naplňuje formální znaky stanovené v zákoně. Společenská nebezpečnost trestného činu pro společnost musí být alespoň vyšší než nepatrná, zatímco přestupkem může být i takové zaviněné jednání, které porušuje či ohrožuje zájem společnosti pouze v míře nepatrné. V daném případě žalobce jako řidič způsobil dopravní nehodu, při které byl poškozen majetek. Lze bez důvodných pochybností konstatovat, že materiální znak skutkové podstaty přestupku byl v daném případě naplněn, neboť společenská škodlivost byla jistě vyšší než nepatrná, když jednáním byla ohrožena bezpečnost silničního provozu. Z výše uvedeného rozsudku plyne, že i nepatrná nebezpečnost u přestupku naplňuje materiální znaky přestupku. Jelikož došlo při přestupku k dopravní nehodě, naplňuje jednání formální i materiální znaky přestupku a v konkrétním posuzovaném případě se nepřidružují žádné významné okolnosti, které by vylučovaly, aby tímto jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

19. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalobce i žalovaný souhlasili s projednáním věci bez jednání. Soud na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dotčeném žalobou, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
20. Podle § 24 odst. 2, 3 zákona silničním provozu *při couvání řidič nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, musí řidič zajistit bezpečné otáčení nebo couvání pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.*
21. Podle §125c odst. 1 písm. k) zákona silničním provozu *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.*
22. Soud neshledal opodstatněné námitky žalobce týkající se nedostatečného zjištění skutkového stavu a neprovedení navrhovaných důkazů. Žalobce se domáhal postupu in dubio pro reo, žalovaný však postupoval v souladu s § 3 správního řádu a zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Na základě důkazů provedených ve správním řízení lze konstatovat, že všechny znaky skutkové podstaty přestupku byly naplněny.

Další dokazování nepovažuje ani soud za nutné, žalovaný správně dospěl k závěru, že provedení dalších důkazů nebylo potřebné, neboť skutkový stav byl zjištěn dostatečně a nevznikly žádné důvodné pochybnosti o správnosti těchto zjištění (viz dále).

23. Dle odborné literatury: „*Obsahem komentovaného ustanovení (ust. § 3 správního řádu – pozn. soudu) je tzv. racionalizovaná zásada materiální pravdy. Stav věci proto nemusí být zjištěn přesně a úplně, což je v praxi stejně často nemožné, nýbrž postačí (tj. ona racionalizace), že je zjištěn takový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Neměly by být prováděny důkazy, které jsou zjevně nadbytečné a které nejsou bezpodmínečně nutné.*“ (Potěšil, L., Hejč, D., Rigel, F., Marek, D.: Správní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 916 s.). Též judikatura Evropského soudu pro lidská práva uvádí, že není povinností soudu (respektive správního orgánu) bezpodmínečně připustit důkazní návrhy obviněného (viz rozsudek ze dne 22. 4. 1992, č. 12351/86, Vidal proti Belgii, bod 33).
24. V souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68 (3014/2014 Sb. NSS) správní orgán není povinen provést všechny důkazy navržené účastníky, pokud však některé z navržených důkazů neprovede, je povinen dostatečně a srozumitelně vysvětlit, proč tak učinil, což prvostupňový správní orgán učinil na straně 6 svého rozhodnutí a žalovaný na straně 4 napadeného rozhodnutí.
25. V posuzovaném případě byl správními orgány zjištěn v dostatečném rozsahu průběh dopravní nehody, a to jednak z protokolu o nehodě, z výslechu svědka Š. a svědka S., z mailu žalobce ze dne 22. 3. 2022 a ze znaleckého posudku ze dne 8. 7. 2022. Tyto důkazy správní orgány adekvátně hodnotily. Z těchto důkazů pak jednoznačně vyplývá průběh nehody, kdy žalobce při couvání s autobusem SOR narazil do za ním stojícího autobusu Setra a poškodil přední sklo.
26. Není pravdivé vyjádření v žalobě, že bylo prokázáno, že žalobce zaparkoval asi 1 metr před reklamní autobus Setra, vypnul motor a poté již s autobusem necouval a nepojížděl vpřed. Svědek S. vypověděl, že viděl couvající autobus SOR, náraz by vidět ze svého místa nemohl. Neviděl, že by kolega popojížděl dopředu. Z výpovědi není zřejmé, zda svědek po celou dobu sledoval autobus SOR (uváděl, že vyřizoval administrativu, z úředního záznamu pak plyne, že situaci viděl pouze ve zpětném zrcátku), z výpovědi nicméně neplyne, že svědek mohl vyloučit, že autobus SOR popojel při parkovacím manévru vpřed (do konečného postavení po nehodě). Svědek žádný náraz neviděl, ani neslyšel, nelze tak presumovat jeho vyšší zájem o parkování svého kolegy. Svědek dále jasně uvedl, že místo střetu ze své pozice vidět nemohl. V později sepsaném čestném prohlášení svědek nevysvětluje, proč tuto část v čestném prohlášení vynechal. Svědek S. také vypověděl, že řidič autobusu Setra vyšel ven, obhlédl svůj autobus a zašel opět dovnitř, po sedmi až osmi minutách přišel za žalobcem s vyjádřením, že žalobce do něj nacouval.
27. Z protokolu o nehodě plyne, že sice na autobusu SOR nebylo zjištěno zjevné poškození, ale v zadní části autobusu byl zjištěn černý otěr ve výšce odpovídající umístění stěračů na autobusu Setra. Vše bylo zdokumentováno a zaměřeno, znalec pak vycházel z pořízených fotografií a ze zaměření při zpracování znaleckého posudku.
28. Svědek Š. popsal, že parkoval s nepoškozeným autobusem Setra, následně směrem k němu začal pomalu couvat autobus SOR, řidič zřejmě neodhadl vzdálenost, narazil do autobusu Setra, kdy zadní část autobusu SOR zatlačila do stěračů, což způsobilo

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

prasknutí předního skla. Svědek Š. vystoupil, obhlédl autobus, věc oznámil na dispečink, podle pokynů měl nehodu nahlásit policii. Pak šel za žalobcem a poškození svého autobusu mu oznámil, žalobce reagoval tak, že o ničem neví.

29. K žalobní námitce, že svědk Š. znevěrohodňuje postup, že po více než sedmi minutách přišel kontaktovat žalobce, soud konstatuje, že bylo vysvětleno, že po nehodě řidič Š. vystoupil, prohlédl autobus, následně telefonicky oznámil nehodu dispečinku a dále postupoval podle jejich pokynů (přivolání policie). Skutečnost, že řidič Š. vystoupil a obhlížel autobus a následně cca po sedmi minutách přišel kontaktovat žalobce, potvrdil i svědek S. Postup druhého účastníka nehody se jeví soudu racionálním, když nejprve vyšel ven zjistit, co se stalo, následně nahlásil nehodu na dispečink, poté kontaktoval druhého účastníka nehody a vyčkal příjezdu policie.
30. Žalobce doplnil spisový materiál o fotografie z mobilního telefonu, které pořídil bezprostředně po údajném střetu, měl za to, že vylučují jeho vinu. Lze se ztotožnit s konstatováním správních orgánů, že fotografie pořízené mobilním telefonem žalobce postrádají potřebné rozlišení, je zjevné, že na nich detaily nejsou dostatečně vyobrazené (podrobně viz prvostupňové rozhodnutí strana 5), černý otěr byl zdokumentován na kvalitních fotografiích pořízených policií. Fotografie předložené žalobcem neprokazují, že by na autobusu SOR tyto černé otěry od stěračů autobusu Setra nebyly patrné.
31. Klíčový je ve věci znalecký posudek, znalec vyšel ze svědeckých výpovědí i fotografické dokumentace, uvedl, že z technického hlediska je jednoznačně zřejmé z konstrukčního a tvarového uspořádání přední části autobusu Setra a zadní části autobusu SOR, že k poškození čelního skla došlo najetím autobusu SOR na vystupující raménka stěračů, které přitlačil k čelnímu sklu tak, až došlo k jeho prasknutí. Popis události svědka Š. je podle znalce z technického hlediska reálný. Svědek S. též uvedl, že pozoroval autobus SOR během couvání k levému okraji obratiště autobusů na konečné zastávce Sídlíště Rohožník. Údaje z jeho výpovědi jsou z technického hlediska reálné a odpovídají jeho možnostem, odkud mohl nehodový děj pozorovat. Vzájemný střet autobusů potvrzují i údaje zjištěné pracovníky policie během ohledání autobusů bezprostředně po dopravní nehodě, zejména tmavý otěr na zadní části autobusu SOR ve výšce odpovídající výšce raménku stěračů autobusu Setra. Z technického hlediska lze považovat závěr o způsobu najetí autobusu SOR na přední část odstaveného autobusu Setra jako technicky možný a jednoznačný. Nebyl důvod k doplnění znaleckého posudku, když svědek S. v čestném prohlášení ze dne 12. 8. 2022 zopakoval tvrzení uvedená ve své svědecké výpovědi, neuvedl toliko, že ze svého místa střet vozidel nemohl vidět, dále v prohlášení nově popsal, že na autobusu SOR nebyly po nehodě žádné otisky od stěračů ani šmouhy. Čestné prohlášení vzbuzuje určité pochybnosti v tom směru, že svědek S. ani v úředním záznamu pořízeném bezprostředně po nehodě (dne 20. 2. 2022 v 10:25 hod) neuváděl, že na zadní části autobusu SOR nebyly žádné otisky, neuvedl to ani při podání svědecké výpovědi dne 25. 4. 2022, nijak nevysvětluje, proč toto popsal až v čestném prohlášení dne 12. 8. 2022, tedy půl roku po nehodě a po vydání prvostupňového rozhodnutí o vině žalobce. Přitom je zřejmé, že při vyšetřování nehody jsou informace tohoto typu podstatné. Zároveň tyto otisky od stěračů nemusely být na první pohled zjevné (což potvrzuje i záznam o nehodě, kde se konstatuje, že autobus SOR byl bez zjevného poškození, a též fotografie žalobce pořízené mobilním telefonem). Nebylo tedy důvodu provádět doplňující výsledky svědka S. K tomuto aspektu lze dále dodat, že pokud by byl

žalobce či jeho zástupce přítomen výslechu svědka S., mohli se svědka na podrobnosti, které byly předmětem jejich vyššího zájmu, zeptat.

32. Pokud byl navrhován vyšetřovací pokus, není soudu zřejmé, co by jím mělo být zjištěno. Žalobce nenamítá, že by černé otěry byly v jiné výšce, než stěrače autobusu Setra, vyšetřovacím pokusem by naopak nemohlo být více objasněno, zda žalobce couval, či nikoli. Skutečnost, že svědek S. nemohl vidět samotný střet autobusů také zpochybňováno není, stejně jako skutečnost, že mohl vidět popojíždění autobusu SOR. Zda svědek S. věnoval pozornost jen couvání, nebo též popojetí dopředu, by vyšetřovací pokus také více neobjasnil. Nehodový děj dvě sekundy před nárazem je pak zřejmý, nehoda nedosahuje složitosti, kdy by bylo nutné věnovat nehodovému ději vyšší pozornost a děj zachycovat ve srovnávacích grafech, jak požadoval žalobce.
33. Výpovědi poskytnuté v řízení rozporné nejsou, jak žalobce namítal. Žalobce ani jeho zástupce se nezúčastnili výslechu svědků, kdy by se na tvrzené rozpory mohli detailněji svědků zeptat. Žalobce sám účastnickou výpověď neposkytl, jeho vyjádření mailem není účastnickou výpovědí. K odlišnostem výslechu účastníka řízení a písemného vyjádření jeho zástupce srovnej obdobně rozhodnutí Ústavního soud sp. zn. III. ÚS 61/94 ze dne 16. 2. 1995: „*V té souvislosti je ovšem třeba zdůraznit zásadní rozdíl mezi výsledkem účastníka (provedeným jako důkaz) a jeho tvrzením, ať toto vyplývá ze samotného návrhu, písemného vyjádření nebo ústního přednesu, neboť takováto tvrzení pro svou zcela odlišnou procesní povahu nemohou výsledek účastníka nahradit...*“ Také procesní postavení obviněného z přestupku a svědka se liší. Zatímco obviněný z přestupku je oprávněn hájit se tak, jak uzná za vhodné, aniž může být za obsah své výpovědi sankcionován, svědek je povinen vypovídat pravdu a za vědomě lživou výpověď může být postižen, stejně tak nese odpovědnost za své závěry i znalec. Pouhá skutečnost, že svědek líčí událost i v podstatných rysech odlišně od tvrzení obhajoby, nezakládá důvod pro závěr o nepravdivosti tvrzení svědka. V dané věci není důvodu nevěřit oběma svědkům, kteří žalobce blíže neznali, a neměli tudíž důvodu mu škodit, jejich výpovědi korespondují též se záznamem o nehodě a znaleckým posudkem.
34. Tvrzení žalobce, že svědek Š. na místo nehody přijel již s poškozeným sklem je vyloučeno právě výpovědí svědka Š. Zde lze přihlédnout k tomu, že žalobce nenabízí žádné vysvětlení ke vzniku černých otěrů na autobusu SOR přesně ve výšce odpovídající umístění stěračů autobusu Setra. Výpověď svědka Š. je věrohodná, koresponduje s vyjádřením svědka na úřední záznam a také se znaleckým posudkem.
35. Skutečnost, že svědek Š. nebyl oprávněn na místo nehody vjet a parkovat, nemá vliv na závěr o vině žalobce, který při couvání porušil povinnost neohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Otázka viny řidiče Š. za toto protiprávní jednání byla vyřešena v jiném řízení. Podstatné je, že žalobce musel předpokládat, že na místě jeho parkování měly oprávnění parkovat i jiné autobusy a k tomu parkovací manévry přizpůsobit.
36. V rozsudku ze dne 24. 6. 2021, č. j. 3 As 285/2019-30, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Ve vztahu ke každému účastníku dopravní nehody je tedy třeba posoudit, zda jednal protiprávně a zda jeho jednání je v příčinné souvislosti se vznikem dopravní nehody. To znamená, že i řidič jedoucí v souladu s právními předpisy je podle § 4 písm. a) zákona o silničním provozu povinen reagovat včas na situaci v silničním provozu, byť zapříčiněnou protiprávním jednáním jiného řidiče. Nedostojí-li této povinnosti, tj. nepřizpůsobí-li jízdu vzniklé dopravní*

situaci, aby zabránil dopravní nehodě, dopouští se rovněž přestupku spočívajícího v porušení § 4 písm. a) citovaného zákona.” Žalobce tedy nemůže vyvinít skutečnost, zda tento konkrétní poškozený autobus měl oprávnění pro vjezd na místo nehody, či nikoli, absence tohoto oprávnění pak nepřetrhává příčinnou souvislost mezi jednáním žalobce a následkem, tedy nehodou. Žalovaný se s touto otázkou vypořádal zcela dostatečně na straně 4 napadeného rozhodnutí. Nesouhlas žalobce s tímto vypořádáním nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí nezpůsobuje.

37. Pokud žalobce poukazoval na liberační důvody, institut liberace se týká objektivní odpovědnosti (zejména u právnických osob), což není případ žalobce (srovnej § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky).
38. Žalobce také namítal absenci materiální stránky přestupku.
39. Podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích *přestupkem je zaviněné protiprávní jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně.*
40. Z tohoto ustanovení vyplývá, že znaky přestupku jsou stanoveny zákonem, přičemž přestupek je vymezen materiálním a formálním znakem, které musí být naplněny současně.
41. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, v němž vyslovil, že *„jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti.“* Tento závěr Nejvyšší správní soud dále vyslovil např. v rozsudku ze dne 9. 12. 2014, č. j. 2 As 116/2014-35.
42. Materiální znak přestupku spočívá v tom, že zaviněné protiprávní jednání porušuje nebo ohrožuje zákonem chráněné zájmy společnosti. Zákon o silničním provozu chrání bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, tj. důležitý společenský zájem. Činí tak mimo jiné tím, že v § 24 vyžaduje, aby řidič při couvání neohrožoval ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Pokud tedy žalobce při couvání narazil do jiného autobusu a způsobil mu promáčknutí čelního skla, je zjevné, že svým jednáním porušil a ohrozil uvedený zájem společnosti a naplnil tak skutkovou podstatu uvedenou v § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu nejen po formální, ale i materiální stránce. V posuzované věci se nejednalo o případ, kdy se k jednání žalobce naplňujícím formální znaky skutkové podstaty přestupku připojí další významné okolnosti vylučující porušení či ohrožení právem chráněného zájmu společnosti.
43. Žalobce dovozuje, že na komunikaci, která slouží jako točna busů MHD, a je na ní *„nulový provoz“*, není protiprávní jednání nadáno požadovanou škodlivostí. S tímto závěrem nelze souhlasit. Pokud je místo určené pro otáčení a parkování autobusů, pak tam není nulový provoz a řidiči těchto autobusů musí právní předpisy i potřebnou dávku opatrnosti při jízdě dodržovat, jinak by mohlo být ohroženo zdraví, život i majetek ostatních účastníků provozu.
44. Městský soud v Praze tedy uzavírá, že žalobce se svými námitkami neuspěl, v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, Městský soud v Praze proto dle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl jako nedůvodnou.

45. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 20. července 2023

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně